

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobce: **N. H.**
státní příslušnost Tuniská republika
t. č. Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty
zastoupený advokátkou Mgr. Alicí Jeziorskou
sídlem Svornosti 86/2, Havířov,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 5. 2024, č. j. OAM-247/BA-BA07-LE24-2024,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

- IV. Odměna a náhrada hotových výdajů ustanovené zástupkyně žalobce Mgr. Alice Jeziorské, advokátky, se určuje částkou ve výši 4 114 Kč a bude jí vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 5. 2024, č. j. OAM-247/BA-BA07-LE24-2024 (dále jen „napadené rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 20. 5. 2024, zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou dle § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Žalobce považuje napadené rozhodnutí za nezákonné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Krajský soud z podkladů, které jsou součástí správního spisu, zjistil, že žalobce do protokolu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy o výsledku účastníka správního řízení ze dne 12. 12. 2023, č. j. KRPA-407335-16/ČJ-2023-000022-SV, uvedl, že je rozvedený, bezdětný, avšak se současnou českou partnerkou L.B. čekají potomka. Sdělil adresu svého domovského státu (Tunisko, Gafsa, Saha Diwan Tathif). Uvedl, že byl v Tunisku naposledy před dvěma lety za rodinou. O azyl nikde nežádal. Jeho rodiče a sourozenci žijí v Tunisku. Na území České republiky nemá k nikomu vyživovací povinnost ani nikoho v péči, pouze finančně podporuje partnerku. Uvedl, že v Tunisku sice má zázemí u rodičů, ale vracet by se tam nechtěl z důvodu občasných potyček plynoucích z náboženství a ekonomických problémů. V Tunisku mu sice nic nehrozí, ale chtěl by zůstat v České republice, protože jeho partnerka čeká dítě. Ohledně možného ohrožení na životě v domovské zemi uvedl, že je v Tunisku někdy situace klidná, jindy nikoliv. Mučení, podrobování nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu mu v Tunisku nehrozí. Stejně tak pravděpodobně nehrozí, že by měl být držen v otroctví nebo nevolnictví. Neví, zda mu hrozí výkon nucených nebo povinných prací. Při návratu do Tuniska by nebyl zbaven svobody, avšak neví, zda je mu tam zaručeno právo na osobní bezpečnost. Není si jistý, zda je mu v Tunisku zaručeno právo na účinnou právní ochranu a spravedlivý proces a zda by byly jeho záležitosti projednány řádným, nezávislým a nestranným soudem. Na území České republiky byl odsouzen za trestný čin. Nakonec uvedl, že byl na ambasádě Tuniska, jelikož žádá o vydání nového cestovního pasu.
3. Do protokolu Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy o výsledku účastníka správního řízení ze dne 16. 2. 2024, č. j. KRPA-57912-6/ČJ-2024-000022-ZSV, žalobce uvedl, že se dne 15. 2. 2024 prokazoval cestovním dokladem s vízovým štítkem, který upravil, aby mohl v České republice setrvat. V předchozím roce nahlašoval ztrátu tohoto dokladu, který se následně našel a žalobce si ho vyzvedl na tuniské ambasádě v Praze. Dále žalobce sdělil, že s ním bylo v loňském roce zahájeno řízení o správním vyhoštění za neoprávněný pobyt. Řízení nebylo ukončeno. Zopakoval, že o azyl nikde nežádal, ve vztahu s L. B. již několik měsíců není, její těhotenství si vymyslel. Na území České republiky nemá k nikomu vyživovací povinnost ani nikoho v péči. Na území České republiky nemá ani osobu, kvůli které by ukončení jeho pobytu bylo z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života nepřiměřené. V domovské zemi má celou rodinu, bydlel s rodiči v rodinném domě.

V případě návratu by bydlel opět u rodičů. Není mu znám žádný důvod, který by mu znemožňoval vycestování z České republiky. Tunisko je pro něj bezpečná země. V případě správního vyhoštění by z České republiky dobrovolně vycestoval. Jako adresu pro doručování v domovském státě odkázal na adresu pobytu v Tunisku.

4. Dne 18. 2. 2024 požádal žalobce o udělení mezinárodní ochrany.
5. Dne 22. 2. 2024 poskytl žalobce údaje k žádosti o mezinárodní ochranu, kde mimo jiné uvedl, že byl členem protivládní politické strany Ennahda (Al Nahda), o které příležitostně píše na internetu podporující články. Má jednu dceru E. Y., narozenou X, která žije v J. u H. K. s matkou. Cestovní doklad ztratil. Nikdy nebyl odsouzen za spáchání trestného činu. V Tunisku proběhl bez jeho přítomnosti soud, jehož výsledkem bylo odsouzení k trestu odnětí svobody na 5 let z politických důvodů. O mezinárodní ochranu žádá z důvodu konfliktu o pozemky v Tunisku mezi jeho a jinou rodinou. Vysvětlil, že jeho bratr zabil člena druhé rodiny, což mělo za následek unesení a zavraždění mladšího bratra žalobce. Samotnému žalobci pak chodí výhružky na telefon. Rodičům bylo taktéž vyhrožováno, a tak odjeli do Itálie. O rodičích nemá již osm měsíců žádné zprávy. Má potíže i kvůli působení v politické straně Ennahda.
6. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 1. 3. 2024 žalobce uvedl, že si cestovní pas vyřídil normálně bez potíží. Při odjezdu z návštěvy Tuniska v roce 2021 neměl žádné potíže. Vlast opustil z důvodu sňatku s Češkou. Původně žili v Tunisku, a pak se rozhodli přestěhovat do České republiky. Členem politické strany Ennahda byl po roce 2014, členství ukončil v roce 2016. Ve straně aktivně působil tak, že rozdával letáky, šířil myšlenky strany a pořádal meetingy. Byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 5 let za aktivity proti vládnoucí straně, např. demonstrace. Soud proběhl v roce 2023 a o výsledku soudního řízení se dozvěděl přes právního zástupce, který byl v kontaktu s rodinou. Obvinění bylo vzneseno z důvodu kritiky režimu, konkrétní trestní čin podle tuniského právního řádu neuvedl. Právnímu zástupci udělil plnou moc k zastupování a ten poté byl přítomen u soudu. Rozsudek právní zástupce nemá, převzetí má žalobce učinit osobně. Ten se domnívá, že je obviněn ještě z něčeho dalšího, a proto se vyžaduje jeho osobní přítomnost. Ke konfliktu o pozemky s jinou rodinou uvedl, že šlo o hádky mezi jeho starším bratrem a jinou rodinou. Jeho bratr následně zabil člena druhé rodiny. Ta v rámci pomsty zabila mladšího bratra žalobce, načež tato rodina začala posílat výhružky zbytku žalobcovy rodiny. Jeho rodiče museli prodat veškerý majetek pod cenou, utekli do Libye a ilegálně se dostali do Itálie. Členové této druhé rodiny mu loňský rok vyhrožovali. Výhružky spočívaly v SMS zprávách nebo nahrávkách. Dané osoby neznal. Toto jednání mělo ze strany žalobce za následek zrušení sociálních sítí a telefonního čísla. Vyhrožoval mu bratr zabitého člena (druhé) rodiny, který je nyní ve Francii a zjistil, že žalobce žije v České republice. Dodal, že i další osoby, které mu posílaly zprávy, jsou ve Francii a chtěly ho nalákat do Francie. V případě návratu do Tuniska by se nemohl obrátit na policii, neboť je odsouzen a musel by do vězení. Dále je také ohrožen na životě. Na život v České republice je už zvyklý a žije zde v bezpečí s manželkou (později uvedl, že se jedná o přítelkyni) a dcerou. Policie by ho v Tunisku neochránila, napadení jsou tam na denním pořádku, a navíc se již nemá kam vrátit. K rozporům v policejním protokolu z 16. 2. 2024 uvedl, že v protokolu uvedené informace neřekl a že tlumočnickovi špatně rozuměl či ho tlumočnick špatně pochopil. Nikdy neřekl, že se chce vrátit do Tuniska ani že je to bezpečná země. Uvedl, že jen dostal papíry k podpisu.

Nevěděl, že má právo na odmítnutí tlumočníka a cítil se pod tlakem, měl z policie strach. Na závěr uvedl, že je v České republice v bezpečí, má zde svou rodinu, se kterou chce být. Na rodném listu dcery není uveden jako otec. Na podporu svých tvrzení nemá žádné doklady k doložení. Právo na zpětné přetlumočení nevyužil.

III. Žaloba

7. Žalobce v žalobě namítal, že žalovaný nezjistil dostatečně skutečný stav věci a nedostatečným způsobem prokázal, že lze Tunisko považovat za bezpečnou zemi původu.
8. Žalobce zdůraznil, že žádost o mezinárodní ochranu podal proto, že se ve vlasti obává o svůj život z politických důvodů, má strach ze msty rodiny, se kterou má spor, a kvůli snaze žít se svou ukrajinskou partnerkou a jejich společným dítětem. Žalobce byl členem politického hnutí Ennahda v letech 2014 až 2016, pořádal demonstrace, protože chtěl upozornit na špatnou ekonomickou a politickou situaci v Tunisku. Za tyto aktivity jej zadržela, zbila a potrestala policie. Žalobce byl v roce 2023 za politickou angažovanost, kritiku tuniského režimu a aktivitám proti vládnoucí straně a prezidentovi odsouzen na pět let ve vězení. Dalším důvodem žádosti je konflikt s jinou rodinou o pozemky v zemi původu. V rámci tohoto konfliktu bratr žalobce zabil člověka a jeho rodina se chce mstít, mimo jiné na žalobci. Žalobcova rodina musela utéct ze země.
9. Žalobce měl za to, že žalovaný v jeho případě nebyl oprávněn považovat žádost žalobce za zjevně nedůvodnou a zamítnout ji, ale měl ji řádně projednat podle § 12 až 14 zákona o azylu.
10. Žalobce namítal, že žalovaný při posuzování věci vycházel z povrchních informací o zemi původu, které se nezabývají skutečným uplatňováním práv v Tunisku. Krajský soud by měl zkoumat, zda jsou tuniské orgány ochotny a schopny poskytovat účinnou ochranu proti pronásledování nebo vážné újmě ze strany soukromých subjektů, zda policie efektivně šetří případy a chrání práva občanů, zda nedochází ke svévoli, ovlivňování policie, zda v Tunisku existuje účinný právní systém a zda je v Tunisku možné využívat obranné prostředky před pronásledováním či vážnou újmou. Žalobce připustil, že se při ohrožení mstou neobrátil na žádné státní orgány, což je však pochopitelné, protože byl žalobce policií několikrát zadržen pro protivládní aktivity a policie by mu stejně nepomohla.
11. Žalobce měl tak za to, že jeho žádost o mezinárodní ochranu je důvodná pro splnění předpokladů podle § 12 a § 14a zákona o azylu. Žalovaný pochybil, protože nedostatečně prošetřil individuální skutečnosti týkající se žalobce, zejména vyhrožování smrtí. Žalovaný měl řádně zkoumat, zda lze v případě žalobce považovat Tunisko za bezpečnou zemi původu a měl zvážit, zda neudělit žalobci humanitární azyl kvůli tomu, že žalobce založil v České republice rodinu.
12. Žalobce z uvedených důvodů navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

13. Žalovaný nepovažoval žalobní námitky za důvodné.

14. Žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2023, sp. zn. 3 Azs 316/2023, a ze dne 27. 2. 2024, sp. zn. 5 Azs 200/2021, podle kterých je to právě žadatel, který nese důkazní břemeno ohledně prokázání, že v jeho případě nelze domovský stát považovat za bezpečnou zemi původu. Pokud tuto skutečnost neprokáže, žalovaný dále nezkoumá důvody pro udělení azylu. Žalobce v posuzované věci nezpochybnil relevantními důkazy a tvrzeními bezpečnost vlasti ani nesdělil, proč nevyužil možnosti ochrany ve vlasti. Žalovaný zdůraznil, že v případě bezpečných zemí původu platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany, neboť dostupnost vnitrostátních prostředků ochrany je jednou z podmínek nezbytných pro zařazení státu na seznam bezpečných zemí původu. Žalovaný zopakoval argumentaci uvedenou v napadeném rozhodnutí vedoucí k závěru, proč shledal žádost žalobce o mezinárodní ochranu zjevně nedůvodnou. Podle žalovaného nebyl žalobcův příběh konzistentní, jeho tvrzení byla nevěrohodná a nebyla s to zpochybnit bezpečnost země původu.
15. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby krajský soud žalobu zamítl.

V. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k § 32 odst. 9 zákona o azylu. Ve věci rozhodl bez jednání, neboť pro tento postup byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 s. ř. s.).
17. Žaloba **není důvodná.**
18. V posuzované věci žalovaný shledal žádost o mezinárodní ochranu zjevně nedůvodnou podle ust. § 16 odst. 2 zákona o azylu. Dle tohoto ustanovení správní orgán jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, pokud žadatel neprokáže, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. V souladu s § 16 odst. 4 zákona o azylu platí, že pokud jsou tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu. Jsou-li tu předpoklady pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany pro zjevnou nedůvodnost podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a téhož zákona.
19. Ministerstvo stanoví vyhláškou seznam bezpečných zemí původu, bezpečných třetích zemí a evropských bezpečných třetích zemí; seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce (§ 86 odst. 4 zákona o azylu). Podle § 2 bodu 25 vyhlášky č. 328/2015 Sb., platí, že Tunisko je v České republice považováno za tzv. bezpečnou zemi původu. Takovou zemí se podle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu rozumí „*stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště 1. ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, 2. který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo §14a, 3. který*

ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a 4. který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.“

20. Postup označení určitého státu za bezpečnou zemi původu je v souladu s tzv. procedurální směrnici. Předtím, než je konkrétní země zapsána na vyhlášený, platný a účinný seznam bezpečných zemí původu, musí kompetentní orgán shromáždit dostatečné informace o předmětné zemi (§ 23c zákona o azylu) a průběžně je aktualizovat (srov. čl. 37 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, „procedurální směrnice“). Přitom musí mimo jiné zohlednit informace z jiných členských států, od Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu, Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, Rady Evropy a jiných významných mezinárodních organizací.
21. Oproti jiným azylovým řízením je u řízení o mezinárodní ochraně v případě bezpečných zemí původu zdůrazněno důkazní břemeno žadatelů. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí původu presumuje, leží odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Shodný závěr vyslovil Nejvyšší správní soud např. již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS: *„Institut bezpečné země původu zakotvený v § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [pozn. soudu – dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země – srov. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [pozn. soudu – dnes § 16 odst. 2 zákona o azylu]. Judikatura je v tomto ohledu konstantní; srov. například v usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020-32, Nejvyšší správní soud vyslovil, že „pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (...). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“* Zjednodušeně lze říci, že je na žadateli o mezinárodní ochranu, aby přesvědčil žalovaného, že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č.j. 10 Azs 232/2020-32, bod 6).
22. Žalobce v žalobě namítal, že by byl ve vlasti pronásledován a hrozila by mu vážná újma z důvodu, že byl politicky aktivní, byl členem strany Ennahda (Al Nahda) a za protistátní aktivity byl odsouzen k 5 letům odnětí svobody. V této souvislosti je třeba připomenout, že žadatel o mezinárodní ochranu musí uvést natolik ucelená, přesvědčivá a relevantní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2020, č.j. 9 Azs 185/2020-30, bod 14). To se v posuzované věci nestalo.
23. Žalobcovu věrohodnost je zapotřebí s ohledem na okolnosti daného řízení testovat především z hledisek uvedených v čl. 4 odst. 5 písm. c) a e) kvalifikační směrnice. Výkladem čl. 4 odst. 5 kvalifikační směrnice a vymezením kritérií posuzování věrohodnosti žadatele o mezinárodní ochranu se zabývá příručka EASO (Evropského azylového podpůrného úřadu) Evidence and credibility assessment in the context of the Common European Asylum

System z roku 2018 (dále jen „příručka“). Mezi základní kritéria posuzování věrohodnosti výpovědi žadatele patří její vnitřní konzistence, vnější konzistence, dostatečná podrobnost a plausibilita. Pomocným (doplňkovým) kritériem je způsob vystupování žadatele (tedy ty aspekty výpovědi, které se netýkají jejího obsahu). Krajský soud se po podrobném prostudování jednotlivých výpovědí žalobce ze dne 12. 12. 2023, 16. 2. 2024, 22. 2. 2024, 1. 3. 2024 plně ztotožňuje s žalovaným, který shledal, že je žalobcova výpověď nedůvěryhodná a není s to vyvrátit, že v jeho případě lze shledat Tunisko bezpečnou zemí původu a jeho žádost by měla být posouzena věcně. Výpovědi žalobce v průběhu správního řízení nebyly konzistentní, podrobnosti, které uváděl v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, byly v přímém rozporu s tvrzeními, které uváděl v řízení podle zákona o pobytu cizinců. Žalovaný se jednotlivými rozpory ve výpovědích velmi podrobně zabýval na straně 11 až 13 napadeného rozhodnutí. Popsal skutečnosti, které žalobce zatajil, kdy sdělil žalovanému nesprávné informace. Jeho úvahy byly logické, dostatečně konkrétní, přezkoumatelné a krajský soud se s nimi plně ztotožňuje.

24. Žalobce měl v řízení před správním orgánem tvrdit a v rámci svých možností prokázat, že u něj existují důvody, které mohou být potenciálně relevantní pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, tj. důvody, které by bylo možné považovat za pronásledování nebo vážnou újmu a při splnění dalších podmínek by mohly vést k udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Ve shodě s žalovaným má krajský soud za to, že žalobcem uvedené důvody byly nedostatečné, vnitřně nekonzistentní a jeho tvrzení byla nevěrohodná. Žalovaný tak nepochybil, pokud se žádostí žalobce o mezinárodní ochranu nezabýval věcně, ale ve zjednodušeném režimu tzv. bezpečných zemí původu.
25. Žalobce v žalobě dále tvrdil, že dalším z důvodů podání žádosti o mezinárodní ochranu je konflikt s jinou rodinou o pozemky ve vlasti. Je třeba zdůraznit, že žalobce uvedl i tato tvrzení až v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný proto řádně vyslovil a na straně 12 napadeného rozhodnutí posoudil, že žalobcova tvrzení byla nevěrohodná. I pokud by tomu však tak nebylo, byla by námitka nedůvodná. Žalobce uváděl, že došlo k fyzické potyčce, jeho bratr udeřil do hlavy člověka, který následně zemřel. Rodina mrtvého se chce pomstít rodině žalobce, žalobci vyhrožuje, žalobcovi rodiče byli nuceni prodat nemovitosti v Tunisku a odejít ze země. Z uvedeného vyplývá, že měl žalobce obavy s ohrožení soukromými osobami ve vlasti. Podle § 2 odst. 6 věty druhé zákona o azylu se původcem pronásledování nebo vážné újmy rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu. Pokud jsou původci pronásledování soukromé osoby, je však třeba považovat vnitrostátní ochranu za nedostatečnou, pokud stát není schopen nebo ochoten ochranu poskytnout. Ochrana, kterou právní systém země původu poskytuje, musí být účinná a žadatel k němu musí mít přístup (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2008, č. j. 1 Azs 86/2008-101, č. 1806/2009 Sb. NSS).
26. Ze správního spisu a všech podání a pohovorů žalobce vyplynulo, že se ve vlasti se svými obavami z ohrožení života neobrátil na policii, či na jiné orgány, které by mu mohly zajistit ochranu. Jeho obavy z nečinnosti orgánů při jeho ochraně tak nevyplývaly z prožité situace a nebyly podloženy důkazy. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že u bezpečných zemí původu platí presumpce dostupnosti vnitřní ochrany, neboť dostupnost vnitrostátních

prostředků ochrany je jednou z podmínek nezbytných k zařazení státu na seznam bezpečných zemí původu (blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 195/2006-149 či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 10. 2021, č. j. 41 Az 58/2020-52, č. 4270/2022 Sb. NSS). Z informací založených ve spise nevyplývá, že by Tunisko neumožňovalo, aby se žalobce bránil proti mstě či násilí soukromých osob. Krajský soud má tak za to, že žalobce dostupnost řádné ochrany ve vlasti relevantním způsobem nepochybnil. Je třeba zdůraznit, že pouhá nedůvěra ve funkčnost orgánů poskytujících ochranu však nepostačuje jako relevantní důvod, pro který by žadatel o mezinárodní ochranu nemusel primárně využít prostředků vnitrostátní ochrany (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37). Nedostatečnost ochrany před mstou ze strany soukromých osob nevyplývá ani zpráv, které jsou součástí správního spisu. Žalovaný se situací v Tunisu zabýval komplexně, popsal nedostatky tuniského systému, nedospěl však k závěru, že by Tunisko nezaručilo žalobci ochranu. Systém institucí v Tunisku ochranu před mstou z důvodu majetkových a osobních sporů umožňuje a žalobce neprokázal, že by mu taková ochrana byla odeprána ani neuvedl relevantní skutečnosti svědčící o tom, že systém nefunguje a ochrana by mu byla odeprána. Uvedenou námitku shledal krajský soud taktéž nedůvodnou.

27. Žalobce brojil dále proti tomu, že si žalovaný v jeho případě neobstaral dostatek relevantních informací o Tunisku, a to ve vazbě k jeho tvrzení, že by mu policie s ohledem na vazby k osobám, které žalobci vyhrožovaly, nepomohla. K této námitce je však nutno uvést, že v případě aplikace institutu bezpečné země původu žalovaný nemá povinnost shromažďovat informace o zemi původu v takovém rozsahu, jako je tomu u plného meritorního přezkumu žádosti. Jak totiž vyplývá z § 16 odst. 3 zákona o azylu, v těchto případech se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl čelit pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a. Je proto postačující, pokud žalovaný jako podklad pro vydání rozhodnutí využil zprávu „Hodnocení Tuniska jako bezpečné země původu“ ze dne 15. 9. 2023, zprávu „Tunisko – bezpečnostní a politická informace v zemi“ z 2.2.2024, zprávu Ministerstva zahraničních věcí USA o dodržování lidských práv v Tunisku za rok 2022 ze dne 20. 3. 2023 a informaci „Tunisko – situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí“ ze dne 23. 10. 2023. Teprve pokud by žalobce předložil důkazy, že v jeho případě Tunisko nelze považovat za bezpečnou zemi, musel by žalovaný shromáždit takové informace, na jejichž základě by hodnotil relevanci těchto důkazů. Žalobce však žádný takový důkaz nepředložil. Krajský soud má za to, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí situací v Tunisku zabýval velmi podrobně, a to na straně 9 a 10 napadeného rozhodnutí. Žalovaný zkoumal situaci v Tunisku a měl za to, že žalobce nepatří do skupiny občanů Tuniska (sexuální menšiny, ženy apod.), u kterých by bylo možné uvažovat o problémech v oblasti ochrany lidských práv. Popsal nedostatky v politickém systému a v oblasti ochrany lidských práv, po dostatečném rozboru situace ve vlasti žalobce dospěl k závěru, že Tunisko splňuje kritéria pro zařazení do seznamu bezpečných zemí původu. Krajský soud má za to, že žalovaný vycházel z dostatečných podkladů a situaci v Tunisku zkoumal pro účely daného řízení dostatečně.
28. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval i rodinnou situací žalobce, a to na straně 13 napadeného rozhodnutí. To, že má žalobce přítelkyni a dceru žalovaný nepominul. K nutnosti posuzovat zásah do rodinného a soukromého života v případě zamítnutí žádosti

podle § 16 odst. 2 zákona o azylu lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020-23, podle kterého „[a]ni v situaci, kdy má cizinec rodinné důvody pro setrvání na území ČR, nepředstavuje tato skutečnost důvod pro přijetí jeho žádosti k věcnému projednání. Tímto postupem přitom nejsou porušeny mezinárodněprávní závazky ČR vůči soukromému a rodinnému životu cizince zaručené čl. 8 EÚLP. [...] pobyt cizince na území je třeba řešit v režimu zákona o pobytu cizinců.“ Krajský soud neshledal v posuzované věci důvody proto, aby se od shora uvedených závěrů odchýlil.

29. Krajský soud uzavírá, že status bezpečné země původu svědčí o tom, že v případě Tuniska je dostupná vnitřní ochrana práv žalobce. Tento předpoklad žalobce důvodně nezpochybnil. Žalobce neuvedl věrohodný azylový příběh a konzistentní fakta, aby z nich bylo možno usuzovat na hrozbu pronásledování či vážné újmy v zemi původu. Lze proto shrnout, že žalobci se v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nepodařilo vyvrátit domněnku, podle které je Tunisko bezpečnou zemí původu. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a žádost žalobce řádně posoudil. Krajský soud se proto ztotožňuje se závěrem žalovaného o zjevné nedůvodnosti žádosti žalobce o mezinárodní ochranu.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

30. Krajský soud pro nedůvodnost žalobních námitek žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
31. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).
32. Žalobci byla ustanovena k ochraně jeho práv podle § 35 odst. 10 s. ř. s. zástupkyně z řad advokátů Mgr. Alice Jeziorská, jejíž odměnu a hotové výdaje hradí stát. Soud zástupkyni žalobce přiznal odměnu za zastupování podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 3 100 Kč, dle obsahu spisového materiálu, a to za jeden úkon právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení) podle § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Dále soud přiznal zástupkyni žalobce paušální náhradu hotových výdajů na jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Odměna a náhrada hotových výdajů zvýšena o DPH v zákonné výši, celkem činí 4 114 Kč a bude zástupkyni žalobce vyplacena z rozpočtových prostředků krajského soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 25. července 2024

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J.V.